

ЗВІТ
ПРО РОБОТУ ДЕПАРТАМЕНТУ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ У 2025 РОЦІ

Підтримка та розвиток сім'ї. Запобігання домашньому насильству

Відповідно до єдиного обліку багатодітних сімей станом на 01.01.2026 в області проживає 7064 сім'ї, в них 23358 дітей. Відповідно до вимог чинного законодавства протягом 2025 року видано 900 посвідчень батьків багатодітної сім'ї та 2147 посвідчень дітей з багатодітної сім'ї, що дає їм право користуватися наданими законодавством пільгами. Станом на 01.01.2026 пільгами з оплати житлово-комунальних послуг скористалися 1401 багатодітні сім'ї, пільгами на придбання твердого палива та скрапленого газу готівкою скористалися 478 сімей, 5 багатодітних сімей отримали 50% знижку абонентної плати за користування телефоном.

Протягом 2025 року близько 4159 багатодітних сімей звільнено від оплати за харчування дітей в загальноосвітніх закладах області, у 2622 сім'ях діти мали змогу безкоштовно відвідати різноманітні гуртки та секції, 2162 сім'ї отримали гуманітарну допомогу, 1681 сім'ї – продуктові набори.

Для належного забезпечення багатодітних сімей області посвідченнями, які дають право на пільги, у 2025 році Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації замовлено виготовлення бланків посвідчень багатодітних сімей за рахунок видатків обласного бюджету. У результаті виготовлено 1600 прим. «Посвідчення дітей з багатодітної сім'ї» на загальну суму 69600,00 грн.

При облдержадміністрації діє Міжвідомча рада з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, до складу якої входять представники всіх структурних підрозділів облдержадміністрації та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, громадських організацій, які уповноважені здійснювати заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Упродовж 2025 року проведено 4 засідання Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, на яких розглядалися та обговорювалися питання: про розвиток в області мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; про стан запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в Корюківському районі; про проведення моніторингу функціонування спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; про діяльність в області гендерних центрів у напрямку реалізації державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; про Національний план дій на виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року: локалізація на галузевому, регіональному та місцевому рівнях».

При Міжвідомчій раді з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми функціонує робоча група з питань координації гуманітарної відповіді на гендерно

зумовлене насильство у Чернігівській області, до складу якої увійшли як представники структурних підрозділів облдержадміністрації, правоохоронних органів, державних установ та організацій, так і делегати від міжнародних інституцій і громадських організацій. Протягом 2025 року відбулося 2 засідання робочої групи (27.02.2025, 19.11.2025), на яких розглянуто поточний стан у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі в області та безпекові аудити з виявлення ризиків з гендерно зумовленого насильства, а також презентовано уніфіковану інформацію про наявні послуги для постраждалих від гендерно зумовленого насильства та спеціалізовані сервіси для перенаправлення в регіоні.

З 25 листопада по 10 грудня 2023 року в області проведено заходи у рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», які спрямовані на підвищення обізнаності населення щодо шляхів попередження та інструментів протидії дискримінації за ознакою статі, попередження та зупинення усіх форм насильства стосовно жінок і дітей, формування нетерпимого ставлення до жорстокого поводження в сім'ї. Зокрема:

- засідання дорадчих органів, засідання «за круглим столом», дискусії з обговоренням проблеми насильства, навчальні семінари та тренінги;
- інформаційно-просвітницькі кампанії в соціальних мережах «Ми проти насильства!», «Життя без стереотипів»;
- тренінги та інформаційно-просвітницькі вебінари для студентів «Мої дії у ситуації булінгу та насильства «Захисти себе сама», «Алгоритм дій у випадках булінгу та насильства»;
- вуличні акції «STOP! насильству», «Помаранчева стрічка – знак небайдужості», «Зупини насильство: не мовчи»;
- тематичні виставки літератури та методичних матеріалів з питань запобігання домашньому насильству;
- конкурси малюнків/соціальної реклами, фотовиставки серед дітей шкільного віку на теми: «Права дитини», «Ми проти насильства», «Скажи насильству: Ні!», «Ні! Насильству в сім'ї».

Інформаційно-просвітницькими та комунікативними заходами у рамках акції охоплено більше 26 тис. осіб та розповсюджено понад 2 тис. різних роздаткових друкованих матеріалів, які містять інформацію про проблему насильства та контактні телефони установ і організацій, які надають допомогу постраждалим особам. Це буклети, пам'ятки, посібники, магніти, браслети, плакати, методичні рекомендації. Також у рамках проведення акції інформацію про домашнє насильство та насильство за ознакою статі було розміщено на інформаційних стендах закладів освіти та охорони здоров'я області, на офіційних веб-сайтах та у мережі «Фейсбук».

З метою вивчення стану виконання Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», для з'ясування проблемних питань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в громаді, надання методичної

та практичної допомоги 20.09.2024 здійснено виїзд робочої групи у складі представників Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, обласного центру соціальних служб, Управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Чернігівській області до Корюківського району (Корюківської та Сосницької територіальних громад).

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації щомісячно збирається інформація щодо наявних в області спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб та проводиться аналіз щодо їх діяльності.

Станом на 01.01.2026 в області функціонує 54 спеціалізована служба підтримки постраждалих осіб, зокрема:

- 3 кризові кімнати;
- 3 денних центри соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- 5 спеціалізованих служб первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- 43 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

У 2025 році послугами спеціалізованих служб скористалися 8912 осіб. Мобільними бригадами здійснено було 2898 виїздів.

Мережа спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб поступово розширюється. У 2025 році функціонування розпочали 1 кризова кімната та 5 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

З 2006 року в області діє обласний центр соціально-психологічної допомоги, який надає послуги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Протягом 2025 року послугами закладу скористались 116 осіб (48 жінок та 68 дітей).

Протидія торгівлі людьми

З метою надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, особливо в умовах воєнної агресії Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, як регіональним координатором у січні 2025 року оновлено інформацію про відповідальних посадових осіб за проведення процедури встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми (обласний та районний рівні) і розміщено на сайті Департаменту.

Протягом 2025 року в області проводилися заходи, спрямовані на інформування якомога більшої кількості громадян регіону про проблему торгівлі людьми та можливість отримання допомоги постраждалими особами, зокрема й отримання статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, особами, які перебували у полоні в окупаційних військ. Так, на сайті облдержадміністрації в розділі «Гуманітарна сфера» в рубриці «Протидія торгівлі людьми» розміщено інформацію щодо системи надання допомоги постраждалим від торгівлі людьми. Розміщено інформацію про структури, які

надають допомогу постраждалим особам, та порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми.

Комунальним закладом «Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації» проведено навчання, де розглядалися питання протидії торгівлі людьми:

- 16-17.01.2025 та 06-07.08.2025 відбулися навчання за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Механізми реагування на проблеми домашнього насильства та торгівлю людьми на місцевому рівні», яке пройшли 139 посадовців (46 державних службовців місцевих державних адміністрацій та 93 посадові особи органів місцевого самоврядування області; 17 чоловіків і 122 жінки);

- 08-11.10.2025 модуль «Державна політика у сфері забезпечення прав людини» в рамках навчання за загальною професійною програмою підвищення кваліфікації для вперше призначених на посади в органах місцевого самоврядування (підвищили професійну компетентність 61 посадова особа місцевого самоврядування);

- 06-07.11.2025 навчання за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Публічна служба і права людини» (підвищили професійну компетентність 68 посадовців: 10 державних службовців та 58 посадових осіб місцевого самоврядування).

За інформацією Управління освіти і науки України Чернігівської обласної державної адміністрації упродовж 2025 року 30% підготовлених фахівців психологічної служби системи освіти пройшли навчання щодо запобігання та протидії торгівлі у період з січня по грудень 2025 року.

Представники суб'єктів, які здійснюють заходи щодо ідентифікації та надання допомоги постраждалим особам, у 2025 році взяли участь у навчальних семінарах, які проводилися Національною соціальною сервісною службою України, Міністерством соціальної політики сім'ї та єдності України, Вищою школою публічного управління та громадськими організаціями, зокрема:

- 14.03.2025 в онлайн-форматі семінар на тему: «Взаємодія суб'єктів у сфері запобігання та протидії торгівлі людьми: алгоритми дій та механізми реагування»;

- 15.04.2025, 18.04.2025, 29.04.2025 навчальні онлайн-сесії на тему: «Сурогатне материнство в контексті протидії торгівлі людьми: міжнародні стандарти, практики, виклики і небезпеки», «Сучасні виклики протидії сексуальній експлуатації онлайн: міжнародні стандарти, практики, виклики і небезпеки» та «Протидія попиту, що сприяє торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації: міжнародні стандарти, практики, виклики і небезпеки». За результатами проведених навчальних сесій надані пропозиції до вирішення проблем пов'язаних з торгівлею людьми в області;

- 10.07.2025 в рамках підготовки проєкту Державної цільової програми протидії торгівлі людьми на період до 2030 року в онлайн форматі навчальний вебінар на тему: «Залучення та інтеграція досвіду осіб, які постраждали від торгівлі людьми, для впливу на політику та практику: позитивні практики та матеріал для роздумів»;

- 31.07.2025 Офісом Омбудсмана спільно з Міжнародним благодійним фондом «Карітас України» проведено засідання діалог-платформи «Торгівля людьми: життя крихке, але ми поруч».

Питання протидії торгівлі людьми розглядалося на засіданнях Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, до яких долучалися представники уповноважених структурних підрозділів районних військових адміністрацій, виконавчих комітетів міських, сільських, селищних рад, громадських організацій. На засіданнях розглянуто, зокрема, питання про заходи з протидії торгівлі людьми в області, про координацію роботи в області з питань запобігання та протидії домашньому насильству і торгівлі людьми. З метою підвищення рівня поінформованості громадян щодо шляхів уникнення ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми та можливостей отримання допомоги, формування навичок безпечної поведінки в територіальних громадах області до Всесвітнього дня з протидії торгівлі людьми та Європейського дня боротьби з торгівлею людьми проводилися інформаційно-просвітницькі заходи:

- виховні бесіди: «Торгівля людьми - це може статися з кожним! Розпізнай небезпеку», «Торгівля людьми – злочинці полюють на людей», «Торгівля людьми – грубе порушення прав громадянина», «Торгівля людьми. Міф чи реальність?», «Чому поїздка за кордон може бути небезпечною? Як не потрапити в тенета рабства?», тощо;

- семінари: «Торгівля людьми – сучасний прояв рабства», «Протидія торгівлі людьми в Україні в період війни», «Торгівля людьми: як захистити себе та близьких», тощо;

- заняття з елементами тренінгу: «Людина не товар: що треба знати, аби не потрапити в рабство?», «Торгівля людьми. Як вберегтися від небезпеки», «Протидія торгівлі людьми», тощо;

- відеолекторії: «Торгівля людьми, насильство в сім'ї – злочин проти людини», «Як не стати жертвою торгівлі людьми під час війни?», «Що таке торгівля людьми?», «Торгівля людьми, трудова та сексуальна експлуатація в умовах війни», тощо;

- засідання «круглого столу»: «Вплив інформаційних засобів на ефективну протидію торгівлі людьми», «Що треба знати, аби не стати жертвою торгівлі людьми? Людина – не товар!» тощо;

- індивідуальні та групові консультації: «Ризики трудової міграції», «Запобігання торгівлі людьми», «Як подбати про власну безпеку? Коли шукаєш допомогу чи роботу, звертай увагу на такі тривожні сигнали», тощо;

- перегляд відеофільмів: «Сучасне Рабство. Протидія торгівлі людьми в Україні – як вберегти себе», «Життя на продаж», «Станція призначення – життя», «Дві маленькі дівчинки», тощо;

- виступи на радіо: «Торгівля людьми. Сучасні загрози. Виклики. Рішення», тощо;

- конкурси малюнків: «Ми проти торгівлі людьми», «Не стань жертвою торгівлі людьми!», «Стоп – торгівлі людьми!», тощо;

- тематичні колажі, фотовиставки «Права жінок на працю: міфи та реальність», «30 липня – Всесвітній день з протидії торгівлі людьми», «Скажи «Ні» торгівлі людьми!», тощо;

- квести: «Мапа скарбів. Як не стати жертвою торгівлі людьми», тощо.

До Всесвітнього дня з протидії торгівлі людьми 30 липня представниками громадської організації «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини», Департаменту сім'ї молоді та спорту Чернігівської обласної державної адміністрації, відділу міграційної поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області здійснено обговорювалося питання протидії торгівлі людьми в ефірі «Українського Радіо Чернігів».

Протягом 2025 року медичними працівниками області організовано 2 виступи на телебаченні, 5 – на радіо, опубліковано 37 публікацій в Інтернет-виданнях та на власних веб-ресурсах, проведено 9 лекцій та 156 бесід з питань протидії торгівлі людьми.

Спеціалістами центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг, фахівцями із соціальної роботи в територіальних громадах області проведено 69 профілактичних заходів (тематичні зустрічі, бесіди, лекції, тренінги, тощо), спрямованих на протидію торгівлі людьми, а також надання допомоги та захист особам, які постраждали від торгівлі людьми. Охоплено 515 осіб.

З метою інформування молоді та підлітків груп ризику щодо захисту під час виїзду на роботу за кордон, можливих ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми спеціалістами центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг, фахівцями із соціальної роботи територіальних громад надано 42 індивідуальні консультації з питань протидії торгівлі людьми.

В територіальних громадах області під час проведення інформаційно-просвітницьких заходів розповсюджено 2204 примірників друкованої продукції з телефонами Національної безкоштовної гарячої лінії з питань протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів, державних структур і організацій, до яких можна звернутися за консультацією і допомогою з питань протидії торгівлі людьми.

У 2025 році 2 постраждалі особи отримали статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми. Цим особам надано психологічну, юридичну, а також одноразову матеріальну допомогу від держави згідно з нормами чинного законодавства.

Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації у 2025 році проводилася робота щодо реалізації державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, а саме у лютому-березні 2025 року проведено щорічну регіональну інформаційно-просвітницьку акцію «Жінки, знайте свої права», яка відбулася в межах партнерської взаємодії органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, освітніх закладів та громадських організацій, які працюють у сфері гендерної рівності та протидії гендерно зумовленому насильству. Інформаційно-просвітницькими та

комунікативними заходами у рамках регіональної акції охоплено більше 21 тис. осіб та розповсюджено понад 1,5 тис. різних роздаткових друкованих матеріалів, зокрема: буклети, пам'ятки, посібники, магніти, браслети, плакати, методичні рекомендації. Також у рамках проведення акції інформація розміщувалася на інформаційних стендах закладів освіти та охорони здоров'я області, на офіційних вебсайтах органів виконавчої влади та місцевого самоврядування та у мережі «Фейсбук».

За підтримки громадських організацій упродовж 2025 року в області проведено інформаційно-просвітницькі заходи, в яких участь брали представники профільних структурних підрозділів облдержадміністрації і райдержадміністрацій, правоохоронних органів, а також представники територіальних громад області. Зокрема:

- на базі Національного університету «Чернігівська політехніка» 14.01.2025 відбувся круглий стіл та презентація результатів дослідження спроможності жінок до соціальної згуртованості й відновлення в громадах; це дослідження стало можливим завдяки реалізації ГО «Центр гендерної освіти» проєкту «Жінки – агенти соціальної згуртованості та відновлення в громадах» за сприяння Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні та фінансової підтримки Уряду Франції, наданої в межах ініціативи «Вікна фінансування» (більше 20 учасників);

- 29.01.2025 у м. Чернігові пройшов форум «Жіноче лідерство під час війни», який об'єднав понад 35 представниць серед органів місцевого самоврядування, обласної військової адміністрації, громадських активісток, а також представниць ДСНС, Національної поліції та Збройних Сил України. Учасниці обговорили зміни ролі жінки в умовах повномасштабного вторгнення та обмінялися власним досвідом із метою знайти нові шляхи для ефективного лідерства. Організатором заходу виступила міжнародна громадська організація Центр з питань захисту цивільного населення в умовах конфлікту CIVIC (більше 35 учасників);

- 28.02.2025, 20.03.2025, 30.04.2025, 06.06.2025, 24.10.2025, 29.12.2025 проведено засідання Коаліції «Чернігівщина 1325», під час яких органи державної влади спільно з громадськими організаціями, які працюють над виконанням резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області, обговорювали проблемні питання та виклики, які виникали у ході виконання заходів Плану дій з реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека», результати моніторингу виконання Плану дій 1325 та визначали подальші кроки для покращення впровадження резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року; близько 75 учасників брали участь;

- у регіональному хабі Інституту масової інформації «Медіабаза Чернігів» 05.03.2025 відбулася презентація проведеного дослідження «Гендерне питання у чернігівських медіа», учасниками заходу стали радниця з гендерних питань начальника обласної військової адміністрації та представники місцевих медіа, громадські активісти (близько 10 учасників);

- 16.09.2025 відбулася пресконференція на тему «1325 зміцнює країну», присвячена інформаційній кампанії щодо реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека», яка ініційована ГО «Асоціація демократичного розвитку» за підтримки Українського Жіночого Фонду, урядів Великої Британії, Нідерландів та Канади і за сприяння Урядової уповноваженої з питань гендерної політики; захід зібрав близько 20 представників громадянського сектору та органів виконавчої влади;

- 30.10.2025 проведено круглий стіл на тему «Резолюція 1325 «Жінки, мир, безпека»: регіональні аспекти та перспективи їх виконання», організований Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації у співпраці з секретаріатом Коаліції «Чернігівщина 1325»; захід проведено у межах інформаційної кампанії «1325 зміцнює країну», участь взяли близько 15 осіб з числа представників влади й громадськості.

Також питання гендерної рівності розглядалися на трьох засіданнях Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми; зокрема, розглядалися питання про результати моніторингу виконання Плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року в Чернігівській області та аналіз впливу обласної Коаліції «Чернігівщина 1325» на виконання обласного плану у 2024 році; про діяльність в області гендерних центрів щодо реалізації державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; про локалізацію Національного плану дій на виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року регіональному та місцевому рівнях (84 учасники).

Молодіжна політика

Концептуальний підхід Департаменту в молодіжній політиці – активна взаємодія з громадськими організаціями, активною молоддю, сприяння реалізації молодіжних ініціатив, проєктів, проведення заходів спільно з молоддю та для молоді.

Комунальною установою «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради у 2025 році проведено 332 заходів молодіжного спрямування, учасниками яких стали 6401 особа.

Протягом звітнього періоду Чернігівським обласним молодіжним центром проводилися різноманітні заходи:

- Розмовний клуб з англійської мови «English Speaking Club». Учасники практикувати англійську мову в підтримуючому та сприяючому середовищі, беручи участь в різноманітних активностях, такі як практика розмовної мови, групові дискусії, вправи на збагачення словникового запасу та перегляд фільмів іноземною мовою.

- Освітній кіноклуб. Переглядали з молоддю різноманітні художні, мультиплікаційні та документальні фільми, з подальшим їх обговоренням: «Батько», «Звук металу», «Стерв'ятник», «Життя прекрасне», «Хулігани», «Школа року», «Атака титанів», та ін.

- Інтелектуальний клуб настільних ігор.

- Дебатний клуб.
- Читацький клуб.
- Історичні лекції.
- Кіберзмагання з відеоігр.
- Фотопрогулянки містом Чернігів та Седнів.

При Чернігівському обласному молодіжному центрі діє аудіовізуальна студія для молоді в "Контента". «Контента» - безкоштовна мультифункціональна мобільна студія, що дає можливість для молоді проводити індивідуальну студійну роботу, групові заняття та лекції, записувати вокал й музичні інструменти, знімати відео-блог та подкасти. Студію легко транспортувати та пересувати. Проєкт розроблено ГО «Культурна платформа Закарпаття» та архітектурним офісом ФОРМА за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. Також, окрім запису вокалу й музичних інструментів, зйомок подкастів, проведення майстеркласів із звукозапису, дубляжу та озвучки, музичної імпровізації та Саунддизайну учні приходять на екскурсії, що організуються на постійній основі, вони дізнаються про базові навички звукозапису, різновиди мікрофонів та приладів виведення звуку, а найцікавіше – мають змогу скористатись всіма можливостями студії.

Щомісяця проводилися літературно-музичні вечори «Вересайки», який названо на честь Остапа Вересая – відомого українського кобзаря з Чернігівщини. На «Вересайках» збираються творчі молоді люди, які діляться своєю музикою, поширюють українську культуру через творчість та просто глядачі, які приходять весело провести вечір.

15 серпня 2025 року організовано мережеву зустріч для молодіжних працівників та працівниць, представників молодіжних центрів, просторів, молодіжних рад, структурних підрозділів місцевих адміністрацій та всіх, хто долучається до реалізації молодіжної політики в громадах Чернігівської області. У фокусі – діалог, партнерство та розвиток. Разом з однодумцями ділилися досвідом і викликами у сфері молодіжної роботи, презентували успішні практики, говорили про сталість, інклюзивність та інновації, шукали нові формати взаємодії з молоддю і, звісно, планували спільні проєкти. Наразі важливим викликом для молодіжних працівників є підвищення значимості та видимості молодіжної роботи, тому обмінювались власними ідеями та напрацюваннями. А ще говорили про важливість підтримуючої команди, яка здатна забезпечувати ефективну роботу та досягнення спільних цілей, а також напрацювали пропозиції до Державної цільової програми «Молодь України – покоління стійкості: 2030».

18 грудня організовано мережеву зустріч з представниками локальних молодіжних центрів (молодіжних працівників громад) для напрацювання ініціатив по вирішенню викликів в діяльності молодіжних центрів Чернігівської області. Під час зустрічі зосередилися на актуальних викликах у молодіжній роботі та шляхах їх подолання. Зокрема, говорили про питання залучення менш активної молоді, співпрацю з органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями, а також підвищення рівня знань молодіжних працівників та працівниць. Надихаючим для подальшої роботи стало

знайомство з Асоціацією молодіжних центрів України, адже долучення до спільноти відкриває нові можливості та перспективи. Простір зустрічі став майданчиком для відкритого діалогу, обміну практичним досвідом і взаємної підтримки.

Чернігівська область є одним із активних регіонів України в розвитку молодіжної інфраструктури, постійно вживаються заходи для створення ефективної та стійкої системи молодіжних центрів та просторів, які відповідають потребам та інтересам молоді, сприяють їх особистісному та професійному розвитку, а також інтеграції в суспільне життя.

Створені та діють молодіжні центри комунальної власності:

1) Комунальна установа «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради;

2) Комунальний заклад Ніжинський міський молодіжний центр Ніжинської міської ради Чернігівської області;

3) Корюківський міський молодіжний центр «КУБ» Корюківської міської ради;

4) Комунальний заклад «Центр культури та дозвілля молоді» Менської міської ради;

5) Комунальний заклад «Молодіжний центр «Різні РАЗОМ» Мринської сільської ради Ніжинського району Чернігівської області.

Разом з тим в області функціонує 51 молодіжний простір.

Один із прикладів підтримки молоді – це створення та підтримка діяльності молодіжних рад у містах та селах. Молодіжні ради є платформою для молоді, де вони можуть обговорювати свої ідеї та ініціативи, розвивати свої лідерські якості та брати участь у прийнятті рішень на місцевому рівні.

Розпорядженням начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 19 лютого 2025 року № 341 було утворено ініціативну групу з підготовки установчих зборів для формування складу Молодіжної ради при ОДА. Безпосередньо установчі збори з формування нового складу відбулися 18 квітня, за участі представників різних молодіжних формувань та організацій з усієї області, які попередньо подали відповідні заявки ініціативній групі.

У ході зборів обрано склад Молодіжної ради у кількості 25 осіб та керівні органи, затверджено нову редакцію Положення. Склад другої каденції Молодіжної ради затверджено розпорядженням начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 06 травня 2025 року № 651.

Всього в області створені та діють 23 молодіжні ради.

У 2025 році у закладах освіти області проведено 9,6 тис. заходів, учасниками яких стали 38 тис. молодих людей – всі здобувачі освіти.

Оздоровлення та відпочинок дітей

У зв'язку з широкомасштабною агресією російської федерації проти України, на виконання рішення засідання обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 28.04.2025 Департаментом сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації ретельно проаналізовано питання оздоровчого сезону в 2025 році. За результатами

проведеного моніторингу діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Чернігівської області у 2025 році стаціонарні позаміські дитячі заклади оздоровлення та відпочинку не надавали послуг з оздоровлення у зв'язку з відсутністю умов безпечного перебування в них дітей у період воєнного стану. В області працювали та надавали відпочинкові послуги 70 таборів з денним перебуванням. Відпочинковими послугами в них за кошти місцевих бюджетів охоплено понад 6 тис дітей шкільного віку.

У 2025 році 614 дітей області оздоровилися в Міжнародному дитячому закладі «Артек» за адресами: м. Київ, Пуща-Водиця, 14 лінія та Закарпатська область, Свалявський район, с. Березники.

Послуги з оздоровлення та відпочинку отримало майже 7 тис дітей (8,4% від загальної кількості дітей в області), зокрема послуги з оздоровлення – 845 дітей, відпочинкові послуги – 6016 дітей.

Відповідно до вимог Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» та Плану проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Чернігівської області у 2025 році державна атестація дитячих закладів оздоровлення та відпочинку не здійснювалася у зв'язку з відсутністю літньої оздоровчої кампанії.

У 2025 році 20 дітей загиблих Захисників та 30 дітей з прикордонних районів області відпочивали в Латвійській Республіці та Федеративній Республіці Німеччина.

Фізична культура та спорт

З метою створення умов щодо забезпечення оптимальної рухової активності різних груп населення для зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів здібностей та індивідуальних особливостей кожного, фізкультурно-спортивними товариствами, центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовані та проведені протягом року фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи для різних верств населення.

Чернігівським обласним, Чернігівським, Ніжинським, Бахмацьким міськими та Холминським селищним центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» було проведено 247 спортивних заходів на суму 224,4 тис. грн, наймасовіші з яких, змагання «Веселі старты» для учнів шкіл міст, районів, територіальних громад області, обласні заходи «За спорт Незламна Україна», «За спорт. Віримо в ЗСУ», «Здорова Україна», спортивні заходи з дітьми загиблих військових, ветеранів війни, військових та інші. Протягом звітного року громадськими організаціями фізкультурно-спортивного спрямування, в т.ч. обласними фізкультурно-спортивними товариствами було проведено 52 заходи із загальною кількістю учасників 2966 осіб.

У роботі за місцем проживання населення постійно знаходить підтримку і ветеранський спорт. Проведено понад 30 спортивних заходів та змагань серед ветеранів фізичної культури і спорту обласного, міського і районного рівня. Наймасовішими були: легкоатлетичні пробіги, змагання з паркового волейболу, футболу, міні-футболу, шахів і шашок, велораллі та велогонок на шосе, заходи

з нагоди дня Незалежності України, дня захисника України, які набули популярності та сприяють залученню з кожним роком більше учасників.

Задля створення умов з підвищення рівня фізичної підготовки молоді для проходження служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях проведено 14 фізкультурно-спортивних заходів, у яких взяли участь 331 особа.

З метою популяризації серед дітей та молоді області здорового способу життя, подолання суспільної байдужості до здоров'я населення, занять фізичною культурою та спортом постійно проводилися інформаційно-освітні та пропагандистські заходи щодо збереження та зміцнення здоров'я, утвердження засад здорового способу життя. Протягом року в обласних, міських та районних медіа з питань формування здорового способу життя, пропагування фізичної активності та спорту, матеріалів про видатних спортсменів і тренерів, профілактики шкідливих звичок організовано та проведено 39 телепередач, 146 радіовиступів, надруковано 66 статей в пресі та 258 публікацій в інтернет-виданнях, прочитано 3870 лекцій, проведено 50601 бесіда, 3 тематичні вечори, 49 відеодемонстрації та видано 904 санбюлетені.

Для функціонування мережі закладів фізичної культури і спорту: 41 дитячо-юнацької спортивної школи, в т.ч. 5 СДЮШОР, 2-х шкіл вищої спортивної майстерності, регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», 5-х (обласного і 4-х міських в містах Чернігові, Ніжині, Бахмачі та Холминського селищного) центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та сприяння в діяльності спортивних клубів всього використано 228162,2 тис.грн, з них: з місцевих бюджетів – 213262,2 тис.грн, з інших джерел – 14900,0 тис.грн.

Для забезпечення проведення та участі у змаганнях різного рівня всіх вікових груп вихованців ДЮСШ з обласного і місцевих бюджетів використано 8581,1 тис. грн.

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації спільно з Управлінням освіти і науки облдержадміністрації були проведені змагання «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів закладів загальної середньої освіти Чернігівської області у 2024-2025 навчальному році під гаслом «Разом переможемо». У них взяли участь 2167 команди, 17100 учасників з 258 закладів освіти.

За програмою Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» проведені змагання серед дітей з інвалідністю, у заході взяло участь 68 осіб.

Для підготовки та участі спортсменів різних вікових груп у спортивних заходах усіх рівнів з олімпійських видів спорту використано з обласного бюджету - 2010,8 тис. грн, з неолімпійських видів спорту – 437,1 тис. грн, для спортсменів з інвалідністю – 317,9 тис. грн.

Для матеріального заохочення провідних спортсменів і тренерів та стимулювання досягнення ними видатних результатів в області запроваджена і діє система виплати грошових винагород за завоювання призових місць на чемпіонатах світу та Європи, Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, інших міжнародних змаганнях, а також запроваджені стипендії для

молодих обдарованих спортсменів, для кандидатів на участь у Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх та інші. Протягом 2025 року було виплачено 1351,0 тис. грн.

За результатами роботи з підготовки спортсменів вищих категорій до складу збірних команд України (основний склад, кандидати і резерв) включено 279 представників Чернігівщини з видів спорту, з яких 116 - основний склад, 85 - кандидати і 78 – резерв. Крім того, до складу збірних входять 32 спортсмени з інвалідністю: 17 - основний склад, 11 – кандидати і 4 резерв.

Спортсменами області на офіційних міжнародних та всеукраїнських змаганнях серед дорослих, юніорів і юнаків завойовано 678 медалей, з яких 255 золотих.

Підготовлено 39 майстрів спорту України, 6 майстрів спорту України міжнародного класу та 3 Заслужених майстри спорту України, 1 Заслужений тренер України, 260 кандидатів у майстри спорту і 308 першорозрядників.

Для придбання обладнання та інвентарю, спортивного одягу, взуття і аксесуарів загального та спеціального призначення з обласного бюджету використано 3040,5 тис. грн.

Для популяризації та розвитку олімпійського руху та частково паралімпійського і дефлімпійського в області функціонує Відділення НОК України у Чернігівській області. Протягом 2025 року відділенням було проведено 109 заходів, у яких взяли участь 7384 особи. На фінансування фізкультурно-масових заходів було використано 109,7 тис. грн з обласного бюджету.

Фактично у 2025 році на капітальний ремонт і реконструкцію спортивних споруд, спортивних майданчиків та матеріально-технічне забезпечення з місцевих бюджетів були використані кошти, зокрема, проведено капітальний ремонт спортивних об'єктів м.Чернігова, виготовлено проектно-кошторисну документацію на західну трибуну стадіону закладу спеціалізованої позашкільної освіти ДЮСШ Прилуцької міської ради, виготовлено проектно-кошторисну документацію на будівництво футбольного поля у м. Ніжині, Ріпкинською селищною територіальною громадою проведено ремонт спортивних об'єктів.

В м. Чернігові збудовано мультифункціональний майданчик для занять ігровими видами спорту.

Практично всіма громадами виконано поточні і косметичні ремонти об'єктів спортивної інфраструктури загальноосвітніх навчальних закладів.

Інші кошти місцевих бюджетів та залучені позабюджетні кошти витрачені на відновлення спортивних об'єктів, пошкоджених в результаті бойових дій, з метою приведення їх до робочого стану.

В результаті обстрілів і бойових дій, пов'язаних з російською агресією, 15 спортивних споруд області зазнали руйнувань і пошкоджень, у т.ч. повністю знищено дві основні капітальні споруди, які мали статус баз олімпійської підготовки (з біатлону і лижних гонок та важкої атлетики) а саме:

- ДП «Олімпійський навчально-спортивний центр «Чернігів»;
- навчально-спортивна база СДЮШОР з лижного спорту.

Наразі, спільними зусиллями, у т.ч. із залученням міжнародних партнерів, вирішується питання щодо відновлення пошкоджених споруд та будівництва на місці повністю зруйнованих споруд, нових сучасних об'єктів спортивної інфраструктури на рівні міжнародних стандартів.

Протягом звітного року 324 фахівці з фізичної культури і спорту, в т.ч. вчителі фізичної культури і тренери-викладачі, пройшли перепідготовку, атестацію та підвищили кваліфікацію.

Протягом 2025 року, у зв'язку із військовою агресією, не всі спортивні змагання та фізкультурно-масові заходи були проведені, тому деякі показники Програми виконані не в повному обсязі.

Директор Департаменту сім'ї, молоді
та спорту облдержадміністрації

Андрій ШЕМЕЦЬ